

opis potovanja iz leta 1721. Iz Schwäbisch Gmünd je potoval bogataš v zaprtim in najboljšem vozu v Ellwogen. Danes prevozimo isto pot v 1 uri. Tedaj se je godilo njemu takole: Ko so se peljali eno uro, je običal voz na sredi ceste. Vsi so morali izstopiti in le z največjim naporom in z združenimi močmi so spravili vozilo naprej. V vasi Löbingen se je zlomilo prvo kolo, ker je štrbunknil voz v mlako. V kraju Hofen je omahnil voz v mlako in se prekucnil. Pri padcu z voza si je zlomila domača dekla desna pleča, kočij

jaž si je izpahnil roko, eden konj je ohromel, kolesa so se zdrobila. Šele po poteku treh dni je družba lahko nadaljevala vožnjo in dosegla zaželjeni cilj.

Nekaj neznosnega je bila vožnja v vozu v starejših časih in tako je ostalo, dokler se ni udomačila železnica. Starejši ljudje so se bali vožnje, vsak je le jeznil, kar je šlo hitreje in brez zaprek.

Zgorajne vrste naj potolažijo vse one, ki zmerjajo čez današnje zamude vlakov, avtomobilov in preklinjajo cestne zveze ter občinske kolovoze.

*

Kako gasijo velike požare Amerikanci?

Najnovejša ameriška gasilna sredstva so tako praktična, da jih že posnemajo ter uvajajo po vseh večjih mestih Evrope.

Na ameriških palačah in nebotičnikih so na zunanjih stenah naprave, ki omogočijo zidovje za slučaj požara in je nemogoče, da bi se razširil ogenj z enega gorečega poslopja na drugo.

Po velikih skladiščih so uzidani tuši, ki se avtomatično sami odprejo ako se zviša radi požara temperatura in napolnijo z vodo dohode do blaga. Na ta način je onemogočen prehod ognja iz enega gorečega skladišča na drugo. Naprava je že udomačena tudi v Londonu, Berlinu in v Parizu.

Po mestih Združenih držav se širijo nebotične stavbe. Za nebotičnike v

Newyorku že imajo najnovejše gasilno sredstvo — aeroplan. Na strehah najvišjih nebotičnikov so pripravljena letala, katera je mogoče takoj obvestiti potom radijo postaj o izbruhu požara na tem ali onem mestu. Aeroplan se dvigne na kraj nesreče in začne gasilno delo z raznimi kemičnimi izdelki ter širjenjem meglenih plinov, ki so človeku neškodljivi, pač pa udušijo ogenj.

Letalska ognje-gasna društva so se začela širiti iz Newyorka tudi že po deželi. Centrala ognjegasnih aeroplanov je v kakem večjem kraju in od tam kaj jo kličejo ob priliki požarnih nesreč dalje na deželo. Gasilni aeroplani so se doslej izborno obnesli in jih bodo splošno upeljali radi hitrosti uspešne pomoči.

Listnica uredništva.

Genjenim dopisnikom. Radi Marijinega praznika v četrtek smo zaključili tokrat »Gospodarja« v pondeljek predpolodne. Za to številko ni prišla v poštev pošta od torka, ker je bil tedaj list že v tisku. Tokrat izostali dopisi in obvestila pridejo na vrsto prihodnjic.

Organistovske zadeve.

Ker tajništvo »Društva organistov« vedno dobiva od organistov in župnih uradov vprašanje, kdo je dolžan plačevati prispevke za pokojninsko zavarovanje organistov pri Pokojninskem zavodu, podamo tukaj kratko navodilo. Tozadevni zakon pravi, da mora te prispevke plačevati dotični, ki nameščenca za njegovo delo plačuje. Pri organistih pridejo torej v poštev vsi, v dotični župnijski stanujoči verniki rim. kat. cerkve. Predstavnik teh pa je cerkveno predstojništvo. V slučaju pa, da isto nima dohodkov in ne sredstev, je dolžan skrbeti za to tozadevni cerkveno-konkurenčni odbor. (Vide zakon z dne 7. maja 1874 dež. zak. št. 50 § 36.) V tem slučaju naj napravi župni urad na cerkveno-konkurenčni odbor vlogo, kolekovano s 5 Din, v kateri zaprosi, da se preskrbijo sredstva za plačevanje teh prispevkov. Če bi pa cerkveno-konkurenčni odbor to odklonil, naj župni urad vloži priziv v teku 14 dni na pristojnega sreskega poglavarja, kateri bo z zakonitim sredstvi cerkveno-konkurenčni odbor v to prisilil. V takih krajih, kjer so meje občine identične z

mejami župnije, ni treba cerkveno-konkurenčnega odbora, ampak vrši te posle tozadevni občinski odbor. Če bi kdo vloge na cerkveno-konkurenčni odbor ali priziva na sresko poglavarstvo ne znal napraviti, je tajništvo »Društva organistov« to pripravljeno, storiti proti povrnitvi poštne in kolkovine, toda samo, kjer gre za organiste ki so člani društva. Istotako na željo tajništva napravi tudi prijave k Pokojninskemu zavodu. Za vsako vprašanje se vedno naj priloži znamka za odgovor.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 10. avgusta so pripeljali šepharji na 18 vozeh 41 zaklanih svinj, kmetje 32 voz sadja, 22 voz čebule in kumare, 12 vozov krompirja, 14 vozov sena in 8 voz slame. Svinjsko meso so prodajali po 12.50—32.50. Krompir je bil 1.25—1.50, čebula 3—4, kumare 10 para do 2 Din. Seno 70—90, slama 50—60. Pšenica 2.50, ječmen 1.75—2, oves 1.50, kuzuza 2.50, ajda 1.75, proso 3, fižol 3, grah 6. 1 kokoš 35—40, par piščancev 35—70, raca 22—30, gos 40—80, domači zajec 10—30. Česen 15, maline 6—7, grozdje 5, jabolka 4—7, hruške 4—8, slive 4—7. Mleko 2.50—3, smetana 12—16, surovo maslo 36, jajca 1.50, med 20—25.

Mariborski svinjski sejm. Na mariborski svinjski sejm v petek, dne 9. avgusta so pripeljali 189 svinj. Cene so bile sledeče: prašičev od 5—6 tednov starih tokrat ni bilo na sejmu. 7—9 tednov 170—280 Din, 3—4 mesece 350—400, 5—7 mesecev 450—550, 8—10 mesecev 700—850.

1 letni prašiči 1000—1500. 1 kg žive teže 10 do 12.50, 1 kg mrtve teže 17—18. Prodanih je bilo 126 komadov. Kupčija je bila srednja.

*

Gospodarska obvestila.

Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini. Dež, ki smo ga imeli dne 27. in 29. julija in 2. in 8. avgusta, je bil našim nasadom, ki se nahajajo na prehodu v kobule, dobrodošel in tudi nujno potreben. Stanje vseh nasadov se sedaj lahko označi kot prav dobro in človeško oko z radostjo opazuje s kobulami bogato obložene, popolnoma zdrave rastline s svojimi okraski. Prav sigurno smemo letos pričakovati blago najboljše kakovosti, tako glede barve in velikosti kobul, kakor tudi glede množine lupulina. Obče obiranje se bo pričelo dne 16. t. m. Vkljub ugodnemu stanju bomo letos manj pridelali kot lani in se ceni ves pridelek tega leta na 48.—50.000 starih stotov. Posamezni nakupovalci so že došli, drugi so pa napovedali svoj prihod.

Hmeljarjem. V legitimacije, ji jih je založilo Hmeljarsko društvo v Žalcu se je vrnila neljuba pomota in se vsi hmeljarji, ki se jih bodo posluževali, uljudno naprošajo, da prečrtajo v legitimacijah »H« in jo nadomeščajo z »M«. — Društveno vodstvo.

Najboljša krava mlekarica v Nemčiji. Na razstavi govede v Münchenu na Bavarskem je bila premirana kot najboljša mlekarica krava, ki da v 365 dneh 9.176 litrov mleka.

*

Obupen položaj naših vinogradnikov.

V eni zadnjih številčk našega lista smo vprašali finančno ravnateljstvo v Ljubljani: Kako je združljivo z zakonom, da sme Dalmatinec v Mariboru točiti svoj lastni pridelek v krčmah in to neoziraje se na rok, ki je določen za vino-toče. Na naše vprašanje še do danes nismo prejeli odgovora.

Iz vseh vinogradnih krajev mariborske oblasti smo prejeli obupne klice naših vinogradnikov: Kam z vinom? Nikdo ne vpraša po njem! Kje dobiti denar za davke in najnujnejše potrebščine, ko pa je nemogoče vnovčiti vinski pridelek? Da je začlo slovesko vinogradništvo s prvovrstno robo v tako krizo, so temu največ kriva dalmatinska vina. Vzamimo obmejni Maribor. Tukaj je v zadnjem času nad 20 dalmatinskih gostiln, ki so vse vsaki dan polne in kjer se naravnost pijančuje. Nič boljše kakor v Mariboru, ni v Ptuj, Celju, Slovenjgradcu, Dravogradu in Prevaljah. Da celo podeželske krčme so začeli preplavljati agenti z dalmatincem. Sam Bog zna, kje se pridelata toliko dalmatinca, da ga točijo po celi naši državi noč in dan, a ga je še vedno vagone in vagone na razpolago. Oni, ki poznajo dobro Dalmacijo in njene otoke, so resnega mnenja, da je izključeno, da bi lahko ta gorata pokrajina zalagala leto in dan z lastnim vinskim pridelkom celo našo državo, Avstrijo in bogzna! koliko pokrajin še!